

עפ"ת 44116/01/23 - שמואל שי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 44116-01-23 שי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 73933/2019

בפני כבוד השופט העמית י' צלקובניק
מעורר שמואל שי ע"י ב"כ עוה"ד דורון לוי
נגד מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד נלי מאני
משיבה

פסק דין

1. בפני ערעור כנגד פסק דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בתד 8791-12-19 (כב' השופט ש' שפר) בגדרו הורשע המערער, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א - 1961 בצירוף סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה; סיכון עוברי דרך בנסיעה אחורנית, לפי תקנה 45(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961, אי ציות לתמרור 302 לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התנהגות הגורמת נזק, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961. המערער זוכה מעבירה לפי תקנה 56(א)(2) לתקנות התעבורה, שיוחסה לו בטעות בכתב האישום.

בגזר הדין שניתן ביום 12.12.2022 הוטלו על המערער פסילת רישיון נהיגה למשך 6 חדשים בפועל, 4 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך 3 שנים, וקנס בסך של 1800 ₪ או 6 ימי מאסר תמורתו.

2. על פי העובדות שהתבררו, ביום 16.2.2019 בשעה 16:00, המערער נהג ברכבו הפרטי מסוג טויוטה, בנסיעה לאחור, ביציאה מחניה בבנין מס' 11 ברחוב דרך רמתים בהוד שרון, מכיוון מזרח למערב, לצורך השתלבות בכביש. לפני היציאה מהחניון לכביש, בכיוון נסיעת המערער, מוצב מצד ימין תמרור עצור (302), המחייב עצירה ומתן זכות קדימה לכלי הרכב הנעים ברחוב רמתים. לצידו של המערער ישבה בת זוגו, הגב' נאוה פרידמן. אותה עת נהגה הגב' אושרת סועד בדרך רמתים, ברכבה הפרטי מסוג פיאט, מכיוון דרום לצפון, ובעת שהגיעה מול החניה בבנין 11 אירעה התנגשות בין שני כלי הרכב, באפן שחלקו האחורי של רכבו של המערער פגע בצד ימין של רכב הנהגת. כעולה מכתב האישום, נהגת הפיאט "איבדה שליטה על רכבה, עלתה על אי תנועה בנוי עם הגלגלים השמאליים עד אשר פגעה בעמוד תאורה הממוקם על אי התנועה והתהפכה עם רכבה". לנהגת נגרמה חבלה של ממש - שבר בעצם האף. שני כלי הרכב ניזוקו.

לא היה חולק כי עקב התאונה נשבר הפנס השמאלי האחורי ברכבו של המערער, והפגוש האחורי נתלש ממקומו. עם הגיעו של בוחן התאונה למקום, חנה רכבו של המערער במלואו, על המדרכה, לפני הכניסה לכביש, במקביל לתמרור.

3. המאשימה טענה כי רכבו של המערער נכנס לכביש ופגע ברכבה של המתלוננת בדופן ימין, בלא לעצור לפני התמרור, ועל אף קיומו של שדה ראייה למרחק של 98 מ' לכיוון הגעת רכבה של הנהגת. המערער טען מנגד, כי התאונה אירעה לאחר שהנהגת עלתה על המדרכה ופגעה ברכבו, בעת שרכבו היה במצב של עצירה.

4. בית המשפט קמא קבע בהכרעת דינו, לאחר שמיעת עדויותיהם של הנהגת, המערער ובת זוגו, וכן על יסוד ממצאיו של בוחן התאונה, מר שלומי צוברי, כי "שוכנע" כי מקום האימפקט היה בכביש, בנתיב הימני בו נסעה הנהגת, וכי באותה עת נסע רכבו של המערער לאחור, וכי המערער לא עצר רכבו ולא בחן את התנועה בטרם כניסתו לכביש.

נקבע כי יש ליתן אמון בעדותה של הנהגת לפיה נסעה בצד ימין של הכביש, במהירות של כ-50 קמ"ש, וכי רכבו של המערער שנסע "ברוורס" פגע ברכבה בצד ימין, והיא לא הצליחה לעצור, ורכבה התהפך; צוין כי הנהגת לא טענה אומנם "ברחל בתך הקטנה", כי מקום האימפקט היה על הכביש, אולם דבריה היו ברורים, והיא הבהירה פעמיים בעדותה כי נהגה בצד ימין של הכביש (עמוד 7 ו-8 לפר'), ומשכך המסקנה המתחייבת היא כי המערער פגע ברכבה בעת שנסעה על הכביש, בנתיב הימני. עוד צוין, כי בחקירתה הנגדית לא נשאלה העדה כל שאלה לגבי גירסת המערער כי סטתה לעבר רכבו, ויש בכך כדי לחזק את עדותה.

נקבע בנוסף, כי לעדותה של הנהגת קיימים חיזוקים בממצאי הבוחן, לפיהם נמצאו שברי פלסטיק מהפנס השמאלי האחורי של רכבו של המערער על הכביש, בנתיב נסיעת רכבה של הנהגת, כפי שהבוחן ציין בתרשים שערך, וכי על אף שהבוחן לא ערך השוואה בין שברי הפלסטיק לפנס, הרי שעולה מצילומים שערך הבוחן, כי השברים הם בצבעי אדום ולבן כצבע מכסה הפנס, וכי לא ניתן להגיע למסקנה כי השברים מקורם בתאונה אחרת, בעוד ששברי הפנס של רכב המערער נעלמו. עוד צוין כי אם היתה טענתו של המערער נכונה, היו צריכים להימצא שברי הפנס סמוך לתמרור העצור, על המדרכה, ולא על הכביש כפי שקבע הבוחן, ומסקנות הבוחן לא הופרכו בעדות מטעם המערער. בנוסף ציין בית המשפט כי רכבו של המערער היה על המדרכה בעת שהבוחן הגיע למקום התאונה, אולם נקבע על ידי הבוחן כי המערער הזיז את רכבו קודם לכן.

מנגד לא ניתן אמון בעדויותיהם של המערער והגב' פרידמן שהעידה מטעם ההגנה. נקבע בעניין זה, כי המערער מסר גירסות סותרות, וקיימת סתירה בין עדותו לעדותה של פרידמן. כך צוין כי המערער מסר בחקירה כי נסע בנסיעה איטית לאחור, ובטרם ירד לכביש פגע בו הרכב האחר, ואילו בעדותו טען כי עצר את רכבו, עובר לפגיעה בו; כי בהודעתו במשטרה טען כי לא ידע כי במקום מצוי תמרור "עצור", בניגוד לדברים שמסר בעדותו, כי ציית לתמרור, אולם טרם הגיע אליו; כי בחקירה במשטרה מסר גירסה סותרת לגבי נסיבות "בריחתה" של הנהגת מרכבו, אם היה זה לפני התאונה או לאחריה. עוד נמצאה סתירה בין דברי המערער לעדותה של פרידמן שטענה כי לא החלו כלל בנסיעה עד רגע התאונה, בעוד שבהודעתה במשטרה מסרה כי אינה יודעת אם היו בנסיעה אם לאו, ואף אישרה כי "לפי דעתה" טרם ירדו מהמדרכה. עוד נדחתה טענת המערער כי לא הזיז רכבו לאחר התאונה.

נוכח האמור, נקבע, כי המערער התרשל בשל כך שיצא מחניית הבניין בנסיעה רצופה לאחור אגב סיכון רכב הפיאט, ומבלי לעצור את הרכב כאשר הגיע לשפת הכביש, ובלא לבחון את התנועה, כמתחייב גם מהוראת התמרור, ומכאן אחריותו לגרימת התאונה.

5. בית המשפט קמא דחה בנוסף טענה כי אי בדיקת הפגוש האחורי של הטויוטה והצמיגים הקדמיים של

רכב הפיאט שהיו מרוקני אוויר, הינה בבחינת מחדלי חקירה, שיש בהם כדי להשפיע על קביעת דרך אירועה של התאונה, שכן די בתשתית הראייתית העומדת כנגד המערער ואשר יש בה לבסס אשמתו. עוד צוין, כי הפגוש לא תועד אומנם בתרשים הבוחן, אולם המערער טען בעדותו כי הפגוש נפל על הכביש בנתיב הימני (עמוד 30 לפר'), והבוחן העיד כי למיטב זכרונו הפגוש היה ברכב, ויש בכך כדי להסביר את אי תיעודו. באשר לצמיגי הרכב, צוין כי הנהגת לא טענה כי אירעה תקלה לצמיגים; הבוחן קבע כי הכשל בצמיגים אירע בעקבות התאונה, ומצילומי הצמיגים נראים עיוותים בחישובים, והמערער לא הביא כל עדות מומחה בעניין זה.

6. ב"כ המערער אינו חולק על קביעת ממצאי המהימנות שנקבעו בהתייחס לעדויות עדי ההגנה, אולם נטען כי אין ב"א הדיוקים" בעדויות אלה כדי למלא את החלל הראייתי בראיות התביעה. צוין, כי לא היה חולק כי בעת הגעת הבוחן למקום, כפי שעולה מהצילומים שהוצגו, היה רכבו של המערער מצוי על המדרכה, באופן המחזק טענת המערער כי לא נכנס לכביש, וקביעת בית משפט קמא לפיה הרכב הוזז לאחר התאונה, הינה קביעה שגויה בהיעדר כל ראיה לכך. באשר לעדות הנהגת נטען כי לא ידעה למסור בעדותה פרטים על נסיבות התרחשות התאונה, ולא עלה מעדותה כי הפגיעה אירעה בעת שרכב המערער נכנס לכביש, והיא לא נשאלה על כך. בנוסף נטען כי בית המשפט טעה במסקנתו כי שברי הפלסטיק על הכביש מעידים על מיקום התאונה בנתיב הימני, שכן הבוחן לא התייחס לשברים של פנס, צבע השברים, ושיוכם לרכב המערער, ולא הפנה לכל צילום בעניין זה בת/3, והדבר עלה לראשונה רק בעדותו. באשר לאי תפיסת הפגוש האחורי, נטען כי היה בכך כדי לסכל את בדיקת נסיבות קרות התאונה ואפשרות סטיית רכב הפיאט לעבר רכבו של המערער, וכך גם אי בדיקת הצמיגים.

ב"כ המשיבה אינה חולקת בדבר אי קיומה של ראיה לכך שרכבו של המערער הוזז ממקומו; עם זאת נטען, כי כפי שקבע בית משפט קמא ניתן ללמוד על מיקום התאונה מעדותה של הנהגת המערער ומשברי הפנס על הכביש.

7. אין אני רואה כל מקום להתערב בממצאים שנקבעו עליהם התבססה הרשעת המערער.

עמדת המוצא היא כי אין להתערב בממצאי מהימנות הנקבעים על יסוד התרשמותה הישירה של הערכאה הדיונית מהעדים המופיעים בפניה, אם לא קיימים טעמים מובהקים לכך; ב"כ המערער אינו חולק לפיכך, על קביעת בית משפט קמא כי לא ניתן לייחס משקל לעדויות המערער והנוסעת ברכבו, נוכח הגירסות הלא אחידות שמסרו באשר לתנועת רכבו של המערער לעבר הכביש, עד המגע התאונתי בין כלי הרכב. אי מתן האמון הכללי בעדותו של המערער, משליך למעשה גם על האפשרות לתת משקל לטענתו כי לא הזיז את רכבו לאחר התאונה, ולעובדה כי לא קיימת ראיה אובייקטיבית לכך שהרכב הוזז ממקומו, לפני הגעת הבוחן למקום התאונה, אין לייחס איפוא, משקל פוזיטיבי בעל משמעות ראייתית ישירה.

בית משפט קמא קבע כממצא, כי ניתן להסתמך על עדותה של הנהגת המערער כי נהגה בנתיב הימני עד שנפגעה מרכבו של המערער, ואיבדה שליטה על רכבה. במסקנה זו אין להתערב. הנהגת לא נחקרה ישירות לעניין אפשרות סטיה לעבר רכבו של המערער בחקירתה הנגדית, חרף כך שמקום האימפקט היה הסוגיה המרכזית עליה נסוב התיק. ההגנה אף הציגה את הודעתה של הנהגת בחקירה, נ/1, ממנה עלה כי "נהגה בכביש", והבחינה ברכבו של המערער הנוסע ב"רוורס" לעברה. מדובר בגרסה אחידה, העולה גם מעדותה בבית המשפט, ואין לראות פגם במסקנתו של בית משפט קמא כי נסעה בנתיבה, ללא סטיה. טענת ההגנה כי

הנהגת לא ידעה למסור פרטים ברורים לגבי התרחשות התאונה, מתייחסת, כעולה מחקירתה של העדה במשטרה ומעדותה, לשלב שלאחר הפגיעה ברכבה, עת איבדה שליטה על הרכב, עד שהתהפך על גגו, ואין בהיעדר יכולת לתאר את סדר ההתרחשויות בשלב קריטי זה, כדי להעמיד בספק את עדותה של הנהגת לגבי דרך נהיגתה עד אותו שלב.

על פי עדות הבוחן בבית משפט קמא, ולנוכח קביעת הממצאים בתרשים ובדוח הבוחן, והצילומים שערך במקום התאונה, מעידים שברי הפלסטיק שנמצאו על הכביש, צפונית למקום עמידת רכב הטויוטה, בסמוך לפנס השמאלי, על מיקום התאונה בתוך הכביש. בא כוח המערער טען כי לא ניתן לקבוע כי השברים משתייכים לפנס רכב הטויוטה, אולם כפי שציין בית משפט קמא בצדק, לא עלה כי נמצאו במקום התאונה שברי פלסטיק אחרים, שמקורם בפנס השבור; הבוחן התרשם כאמור, כפי שציין בדוח הבוחן ת/1 (סעיף 9) כי השברים מעידים על נתיב הנסיעה ועל מקום האימפקט, ובעדותו ציין כי השברים משתייכים לפנס, ואף הצילום הצבעוני בת/5 מעלה כי רוב השברים הם בצבע אדום, כצבעו של פנס הרכב (קובץ המסתיים בספרות 5625). מיקום השברים כמצוין בתרשים, משמש ראית חיזוק בעלת משקל ממשי, לעדותה של הנהגת בדבר מיקום התאונה על הכביש, בנתיב הימני, כיוון נסיעתה.

נוכח הממצאים שקבע בית משפט קמא, די היה בתשתית הראייתית שהציגה התביעה, לקביעת אחריותו של המערער לתאונה, ומשכך הטענה לעניין מחדלי החקירה אינה מסייעת למערער. אוסיף בעניין זה, כי המערער עצמו העיד כי הפגוש נמצא לאחר התאונה על הנתיב הימני, והבוחן העיד כי לא מצא את הפגוש עם הגיעו למקום התאונה, וככל הנראה, הוכנס לרכבו של המערער. המערער ששהה במקום התאונה לא מסר כל הסבר לנסיבות היעלמו של הפגוש, והטענה בנסיבות אלה, כי האחריות לאי בדיקת הפגוש מוטלת על התביעה, מרחיקת לכת. אין גם ממש בטענה באשר לאי בדיקת הצמיגים הקדמיים של רכבה של הנהגת, נוכח הנזקים שנגרמו למנגנוני הצמיגים המעלה, על פי עדות הבוחן, כי מקור הפגיעה בצמיגים הוא בנזקי התאונה הקשה. עוד יש לציין כי לא נשמעה כל הבהרה מפי ההגנה מדוע קיימת היתה מניעה לערוך את בדיקת הצמיגים באמצעות מומחה מטעם ההגנה, ככל שסברה כי היה בכך טעם.

בנסיבות אלה לא ראיתי מקום לשינוי הרשעתו של המערער.

8. המערער מלין גם על חומרת עונש הפסילה בפועל שהוטל, ואולם אין למצוא בשיעור הפסילה כל חריגה לא מידתית. בית משפט קמא קבע כי רשלנותו של המערער מצויה ברף הבינוני, ואולם קביעה זו עושה חסד עם המערער, משמדובר בנסיעה לאחור, לתוך כביש, כאשר הופרה חובת העצירה לפני תמרור עצור, ושעה ששדה הראיה אפשר בחינה אם מתקרבים כלי רכב למקום. המערער אינו חולק על מתחם העונש שקבע בית משפט קמא - 3-10 חודשי פסילה, והעונש שהוטל מצוי סמוך למרכז המתחם, ובהינתן העובדה כי לנהגת נגרם שבר באפה, ואך בנס לא הסתיימה התאונה באסון כבד, נוכח התהפכות הרכב על גגו, ובהתחשב בגילה של הנהגת (ילידת שנת 1934) הרי שלנוכח דרגת הרשלנות, וגם מששוקל אני הנסיבות האישיות שהוצגו על ידי בא כוח המערער - גילו של המערער ומקצועו כנהג - אין אני מוצא כל חומרה המצדיקה התערבות בעונש.

הערעור נדחה איפא על שני חלקיו.

המערער יפקיד רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט לתעבורה בפתח תקוה עד יום 8.5.23 בשעה 12:00.

המזכירות תעביר פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ח' אייר תשפ"ג, 29 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.